

IESKAITE DABASZINĪBĀS
6. KLASEI

 2012. gada 17. maijā
 SKOLĒNA DARBA LAPA
1. variants

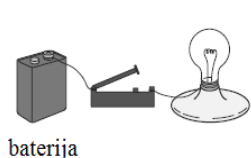
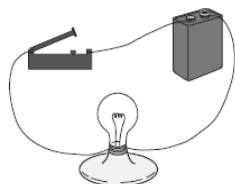
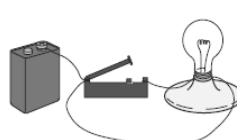
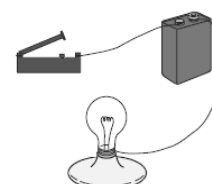
Vārds _____

Uzvārds _____

Klase _____

Skola _____

1. uzdevums (10 punkti).
1. Kura spuldzīte kvēlos, ja noslēgs slēdzi?

 Aizpilda
 skolotājs:

A

B

C

D

1. _____

2. Enerģijas ieguvei ieteicams izmantot atjaunojamus enerģijas avotus. Kurš no nosauktajiem ir atjaunojams enerģijas avots?

- A koksne
- B akmeņogles
- C nafta
- D dabasgāze

2. _____

3. Kurš no pasākumiem samazina augsnes izskalošanos nogāzēs?

- A gājēju celiņa izveide
- B metāla žoga uzstādīšana
- C vecu koku izciršana
- D zālāja izveide nogāzē

3. _____

4. Kas no nosauktā ir nepieciešams zivīm, lai izdzīvotu akvārijā?

- A oļi
- B smiltis
- C gaisma
- D skābeklis

4. _____

5. Kas katru dienu ir jādara, lai noskaidrotu auga augšanas ātrumu?

- A jāuzlej augam 100 ml ūdens
- B jānovieto augs saulainā vietā
- C jāizmēra auga garums
- D jāmēslo ar minerālmēsliem

5. _____

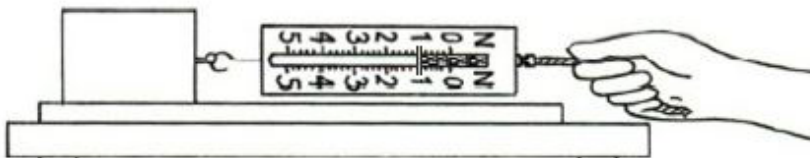
6. Juris aizpildīja tabulu.

Tīra viela	Viendabīgs maisījums	Nevienbīgs maisījums
skābeklis	cukurūdens	smiltis ar ūdeni
vārāmais sāls	sālsūdens	grants
glikoze	eļļa ar ūdeni	ciete ar ūdeni

Kas ir ierakstīts nepareizajā vietā?

- A skābeklis
- B grants
- C ciete ar ūdeni
- D eļļa ar ūdeni

6. _____

7. Skolēns veica eksperimentu, lai pārbaudītu berzes spēku uz dažādām virsmām. Viņš vilka 3 dažādus klucīšus pa grīdu ar paklāju, bet pēc tam pa grīdu bez paklāja.**Tabulā parādīti eksperimenta rezultāti.**

Virsmā	1. klucītis	2. klucītis	3. klucītis
Grīda ar paklāju	3 N	5 N	2 N
Grīda bez paklāja	2 N	3 N	1 N

Kurš secinājums atbilst eksperimenta rezultātiem?

- A paklājs samazina berzi
- B paklājs neietekmē berzi
- C berzes spēks ir atkarīgs no virsmas
- D berzes spēks nav atkarīgs no virsmas

7. _____

8. Juris nosvēra divas bumbas. Baltās bumbas masa ir lielāka par zaļās bumbas masu. Kurš rezultātu skaidrojums ir pareizs?

- A baltā bumba ir lielāka par zaļo bumbu
- B zaļā bumba ir lielāka par balto bumbu
- C uz balto bumbu iedarbojas lielāks gravitācijas spēks
- D uz zaļo bumbu iedarbojas lielāks gravitācijas spēks

8. _____

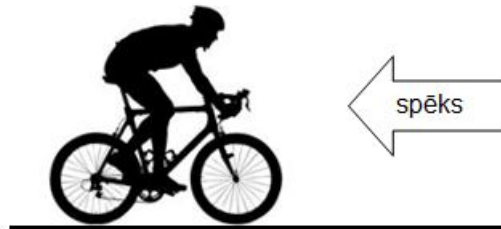
9. Divu firmu reklāmās tiek apgalvots: metot viņu ražotās bumbiņas, tās lido tālāk nekā citas bumbiņas. Kura metode ir vispiemērotākā, lai pārbaudītu apgalvojumu ticamību?

- A** sportists met katras firmas bumbiņu un izmēra attālumu
- B** ar speciālu iekārtu met 100 katras firmas bumbiņas ar vienādu spēku un izmēra attālumu
- C** vienas firmas bumbiņas met sportists, otras – met ar speciālu iekārtu un izmēra attālumu
- D** aptaujā 100 sportistus par to, kura bumbiņa, to metot, lido tālāk

9. _____

10. Riteņbraucējs pārtrauca mīt pedāļus, velosipēds turpināja kustēties uz priekšu, un sāka darboties spēks. Kā tas ietekmēs velosipēda kustību?

- A** paātrinās
- B** palēninās
- C** neietekmēs
- D** mainīs virzienu

10. _____

Kopā par
1. uzd.:

2. uzdevums (5 punkti).

Ieraksti lodziņā aiz jēdziena skaidrojuma jēdzienam atbilstošo burtu!
(Jēdzienu ir vairāk nekā skaidrojumu.)

	Jēdziena skaidrojums		Jēdziens
1	Parādība, kas liek ķermeņiem pievilkt vienu otru		A Audi
2	Spēju veikt darbu nodrošina		B Atmosfēra
3	Šūnu grupa ar līdzīgu uzbūvi un funkcijām		C Galaktika
4	Zvaigžņu sistēmas, ko saista gravitācijas spēks		D Gravitācija
5	Noteiktai vietai raksturīgi ikgadēji laikapstākļi		E Enerģija
			F Orgānu sistēma
			G Klimats

2. _____

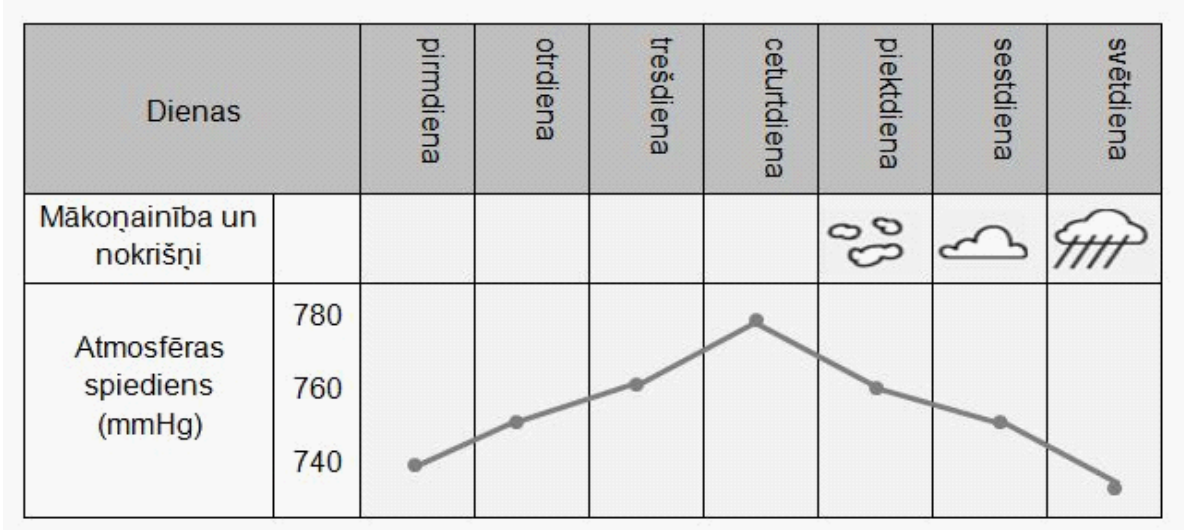
3. uzdevums (1 punkts).

Andris nomainīja baterijas televizora pultij. Kāpēc izlietotās baterijas ir jānodod savākšanas punktos?

3. _____

4. uzdevums (1 punkts).

Anna izvirzīja pieņēmumu, ka, paaugstinoties atmosfēras spiedienam, gaidāms lietus. Lai pārbaudītu pieņēmumu, viņa vienu nedēļu novēroja laikapstākļus un apkopoja tabulā barometra rādījumus.

Izmantojot Annas iegūtos datus, uzraksti secinājumu par izvirzīto pieņēmumu!

4. _____

5. uzdevums (1 punkts).

Gaisa temperatūra pilsētā ir +30 °C un debesis – daļēji apmākušās. Laika ziņās informē, ka gaisa spiediens un temperatūra dienas laikā strauji pazemināsies. Kāda dabas parādība varētu būt novērojama?

5. _____

6. uzdevums (1 punkts).

Attēlā redzama vienkārša barības ķēde ekosistēmā. Dzīvnieku lielumu proporcijas attēlos nav ievērotas.

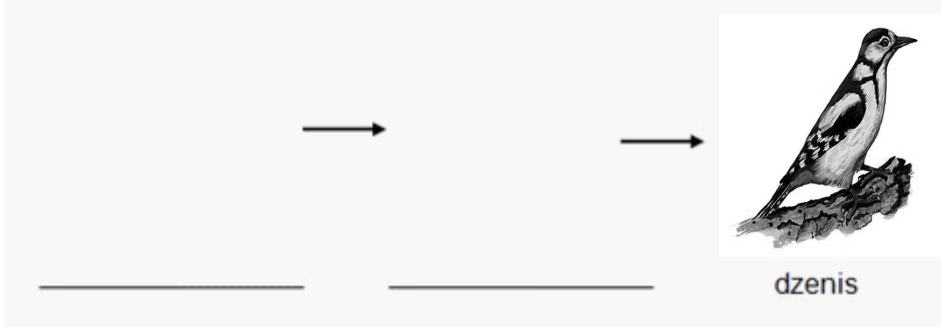

Ar kuru no attēlos redzamajiem dzīvniekiem dotajā barības ķēdē var aizstāt lapsu?

6. _____

7. uzdevums (1 punkts).

Uzraksti divu organismu nosaukumus, lai veidotos barības ķēde!

7. _____

8. uzdevums (1 punkts).

Uzraksti, kuras dzīvas būtnes nodrošina nokritušo lapu trūdēšanu!

8. _____

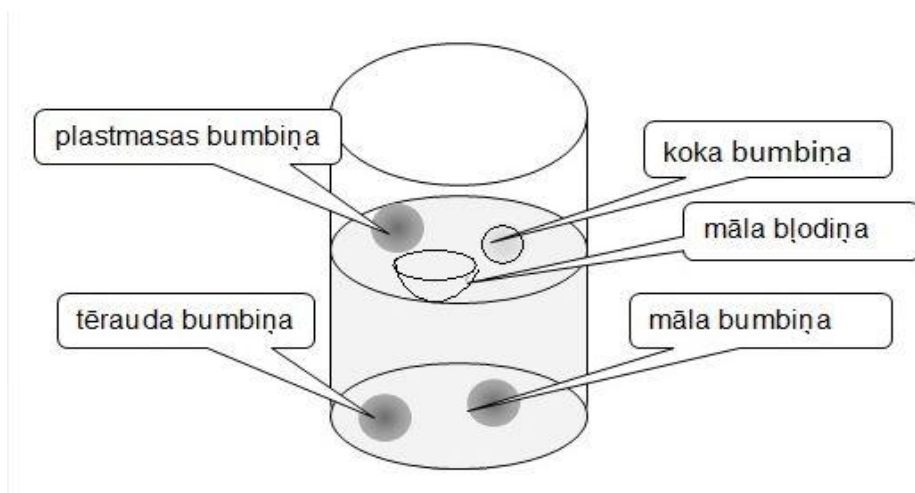
9. uzdevums (1 punkts).

Katrīna veica pētījumu par ūdens patēriņu. Viņa mērīja ūdens tilpumu, kas iztek pa neaizgrieztu krānu zobu tīrīšanas laikā. Mērījumu atkārtoja 7 dienas. Kāpēc Katrīna atkārtoja mērījumu vairākas reizes?

9. _____

10. uzdevums (2 punkti).

Skolēni veica eksperimentu, lai salīdzinātu dažādus materiālus un to izmantošanas iespējas. Viņi ielika glāzē ar ūdeni dažādus priekšmetus, kas bija izgatavoti no māla, plastmasas, koka un tērauda. Attēlā redzami eksperimenta rezultāti.

1. Kāpēc tērauda un māla bumbiņas nogrima, bet plastmasas un koka – nenogrima?

10.1. _____

2. Māla bļodiņai un bumbiņai ir vienāda masa. Kas nosaka to, ka no māla var izgatavot peldošu priekšmetu?

A izmērs

B masa

C forma

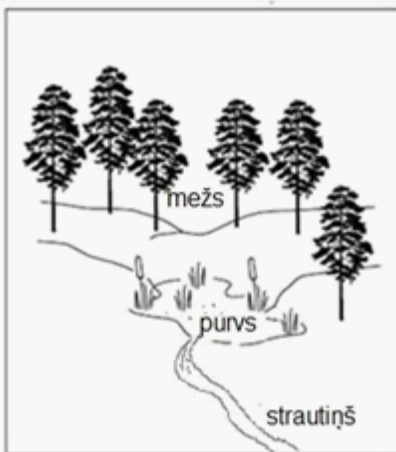
D blīvums

10.2. _____

Kopā par
10. uzd.:

11. uzdevums (1 punkts).

Attēlā ir redzamas vairākas ekosistēmas.

Kādas izmaiņas ekosistēmās varēs novērot, nosusinot purvu?

11. _____

12. uzdevums (5 punkti).

Dotas tīras vielas un maisījumi:

sāls, soda, ciete, medus, sālsūdens, galda etiķis, sudrabs, tauki, ūdens, māls, grants, dzelzs skaidiņas.

Izpildi uzdevumus, izmantojot doto informāciju!

1. Uzraksti vienu tīru vielu, kura ar ūdeni veidos viendabīgu maisījumu! _____

12.1. _____

2. Ar kuru no dotajām vielām ir sajaukta grants, ja to no maisījuma var atdalīt nostādinot?

12.2. _____

3. Kas ir šķīdinātājs 5% sodas šķīdumā ūdenī? _____

12.3. _____

4. Cik gramu ūdens jāņem, lai pagatavotu 100 g 10% sāls šķīdumu? _____

12.4. _____

5. Kā rīkoties, ja, gatavojot šķīdumu, uz ādas nonāk kodīga viela? _____

12.5. _____

Kopā par
12. uzd.:

**IESKAITE DABASZINĪBĀS
6. KLASEI**

 2012. gada 17. maijā
DARBA VĒRTĒTĀJA LAPA

Uzdevuma numurs	Kritēriji	Punktu kopskaits	Standarta prasība	Izziņas līmenis		
1.	Katrs pareizi atbildēts jautājums vērtējams ar 1 punktu. 1. Zina, kā virknē jāsaslēdz spuldze, slēdzis un baterija, – 1 punkts.	10	11.93.	II		
	2. Atpazīst atjaunojamus un neatjaunojamus enerģijas avotus – 1 punkts.		11.88.	I		
	3. Izprot augu nozīmi augsnes erozijas samazināšanā – 1 punkts.		11.14.	II		
	4. Zina dzīvības uzturēšanas nosacījumus – 1 punkts.		11.2.	I		
	5. Plāno vienkāršu eksperimentu par augu augšanu – 1 punkts.		10.6.	I		
	6. Grupē vielas – 1 punkts.		11.76.	II		
	7. Analizē datus par berzes spēku un izdara secinājumus – 1 punkts.		10.19.	III		
	8. Izskaidro iegūtos datus, pamatojoties uz zināšanām par gravitāciju, – 1 punkts.		10.17. 11.90.	III		
	9. Plāno vienkāršu eksperimentu ticamu datu ieguvei, pamatojoties uz zināšanām par spēkiem, – 1 punkts.		10.3. 10.6.	II		
	10. Izprot spēku ietekmi uz ķermeņa kustību – 1 punkts.		11.90.	II		
2.	Atpazīst jēdzienus. Katrs pareizi atpazīts jēdziens – 1 punkts.	5	11.1. 11.28. 11.82.	I		
	3.		Izprot bateriju kā atkritumu šķirošanas nepieciešamību – 1 punkts.	1	12.4.	II
5.	Izprot sakarību starp gaisa temperatūru, spiedienu un nokrišņu veidošanos – 1 punkts.	1	11.49. 11.51.	III		
					6.	Izprot dzīvnieku vietu ekosistēmā – 1 punkts.
7.	Veido barības ķēdi, pamatojoties uz zināšanām par augu nozīmi dabā, – 1 punkts.	1	11.26.	II		
					8.	Zina mikroorganismu nozīmi mirušo organismu noārdīšanā – 1 punkts.
9.	Izprot eksperimenta plānošanu ticamu datu ieguvei – 1 punkts.	1	10.6.	II		
					10.	Salīdzina iegūtos rezultātus par materiālu īpašībām – 1 punkts.
Izvērtē eksperimenta rezultātus par materiālu īpašībām un izdara secinājumu – 1 punkts.	11.72.	III				

11.	Novērtē informāciju un izdara secinājumus par pārmaiņām ekosistēmā – 1 punkts.	1	11.27.	III
12.	Atšķir tīras vielas no maisījumiem – 1 punkts.	5	11.76.	II
	Izvēlas maisījuma sastāvdaļas piemērotam atdalīšanas paņēmienam – 1 punkts.		11.74. 11.77.	II
	Atšķir šķīduma sastāvdaļas konkrētā šķīdumā – 1 punkts.		11.78.	II
	Aprēķina nepieciešamo šķīdinātāja masu atbilstoši dotajai koncentrācijai – 1 punkts.		11.80. 11.81.	II
	Zina, kā rīkoties, ja kodīga viela nokļūst uz ādas, – 1 punkts.		12.3.	I

IESKAITE DABASZINĪBĀS
6. KLASEI

 2012. gada 17. maijā
 SKOLĒNA DARBA LAPA
2. variants

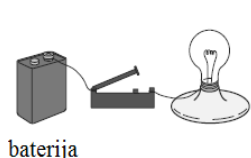
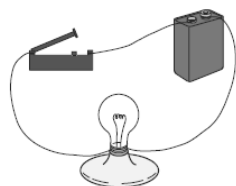
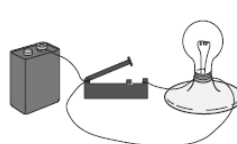
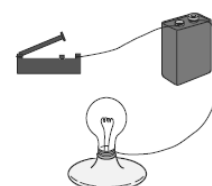
Vārds _____

Uzvārds _____

Klase _____

Skola _____

1. uzdevums (10 punkti).
1. Kura spuldzīte kvēlos, ja noslēgs slēdzi?

 Aizpilda
 skolotājs:

A

B

C

D
2. Lai saglabātu līdzsvaru dabā, enerģijas ieguvei ieteicams taupīt neatjaunojamus enerģijas avotus. Kurš no nosauktajiem ir neatjaunojams enerģijas avots?

- A koksne
- B Saule
- C nafta
- D vējš

1. _____

3. Kurš no procesiem samazina augsnes izskalošanu nogāzēs?

- A gājēju ceļņa izveide
- B vecu koku izciršana
- C zālāja izveide nogāzē
- D metāla žoga uzstādīšana

2. _____

3. _____

4. Kas no nosauktā nepieciešams zivīm, lai izdzīvotu akvārijā?

- A smiltis
- B oļi
- C skābeklis
- D gaisma

4. _____

5. Kas katru dienu jādara, lai noskaidrotu auga augšanas ātrumu?

- A jāizmēra auga garums
- B jānovieto augs ēnainā vietā
- C jāuzlej augam 100 ml ūdens
- D jāmēslo ar minerālmēsliem

5. _____

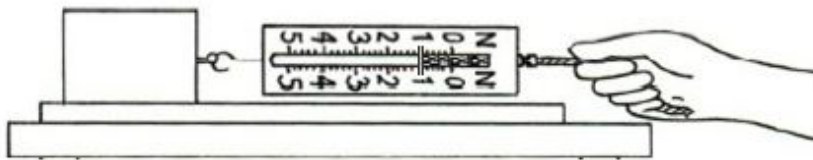
6. Anna aizpildīja tabulu.

Tīra viela	Nevienmērīgs maisījums	Viendabīgs maisījums
vārāmais sāls	grants	eļļa ar ūdeni
skābeklis	smiltis ar ūdeni	sālsūdens
glikoze	ciete ar ūdeni	cukurūdens

Kas ir ierakstīts nepareizajā vietā?

- A ciete ar ūdeni
- B eļļa ar ūdeni
- C skābeklis
- D grants

6. _____

7. Skolēns veica eksperimentu, lai pārbaudītu berzes spēku uz dažādām virsmām. Viņš vilka 3 dažādus klucīšus pa gludu koka virsmu, bet pēc tam pa smilšpapīru.**Tabulā parādīti eksperimenta rezultāti.**

Virsmas	1. klucītis	2. klucītis	3. klucītis
Koka virsmas	3 N	1 N	2 N
Smilšpapīrs	4 N	2 N	3 N

Kurš secinājums atbilst eksperimenta rezultātiem?

- A smilšpapīrs samazina berzi
- B smilšpapīrs neietekmē berzi
- C berzes spēks ir atkarīgs no virsmas
- D berzes spēks nav atkarīgs no virsmas

7. _____

8. Ella nosvēra divas bumbas. Melnās bumbas masa ir lielāka par baltās bumbas masu. Kurš rezultātu skaidrojums ir pareizs?

- A melnā bumba ir lielāka par balto bumbu
- B baltā bumba ir lielāka par melno bumbu
- C uz melno bumbu iedarbojas lielāks gravitācijas spēks
- D uz balto bumbu iedarbojas lielāks gravitācijas spēks

8. _____

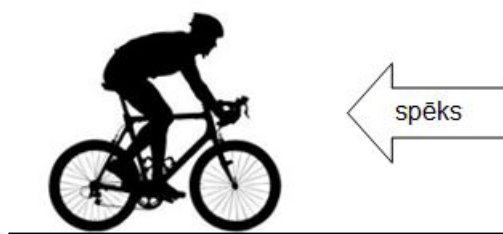
9. Divu firmu reklāmās tiek apgalvots: metot viņu ražotās bumbiņas, tās lido tālāk nekā citas bumbiņas. Kura metode ir vispiemērotākā, lai pārbaudītu apgalvojumu ticamību?

- A vienas firmas bumbiņas met sportists, otras – met ar speciālu iekārtu un izmēra attālumu
- B sportists met katras firmas bumbiņu un izmēra attālumu
- C aptaujā 100 sportistus par to, kura bumbiņa, to metot, lido tālāk
- D ar speciālu iekārtu met 100 katras firmas bumbiņas ar vienādu spēku un izmēra attālumu

9. _____

10. Riteņbraucējs pārtrauca mīt pedāļus, velosipēds turpināja kustēties uz priekšu, un sāka darboties spēks. Kā tas ietekmēs velosipēda kustību?

- A mainīs virzienu
- B palēninās
- C neietekmēs
- D paātrinās

10. _____

Kopā par
1. uzd.: _____

2. uzdevums (5 punkti).

Ieraksti lodziņā aiz jēdziena skaidrojuma jēdzienam atbilstošo burtu!

(Jēdzienu ir vairāk nekā skaidrojumu.)

Jēdziena skaidrojums		Jēdziens	
1.	Noteiktai vietai raksturīgi ikgadēji laikapstākļi	A	Saules sistēma
2.	Spēju veikt darbu nodrošina	B	Galaktika
3.	Šūnu grupa ar līdzīgu uzbūvi un funkcijām	C	Gravitācija
4.	Parādība, kas liek ķermeņiem pievilkt vienu otru	D	Enerģija
5.	Saule kopā ar planētām un citiem debess ķermeņiem, kas riņķo ap to	E	Klimats
		F	Audi
		G	Orgānu sistēma

2. _____

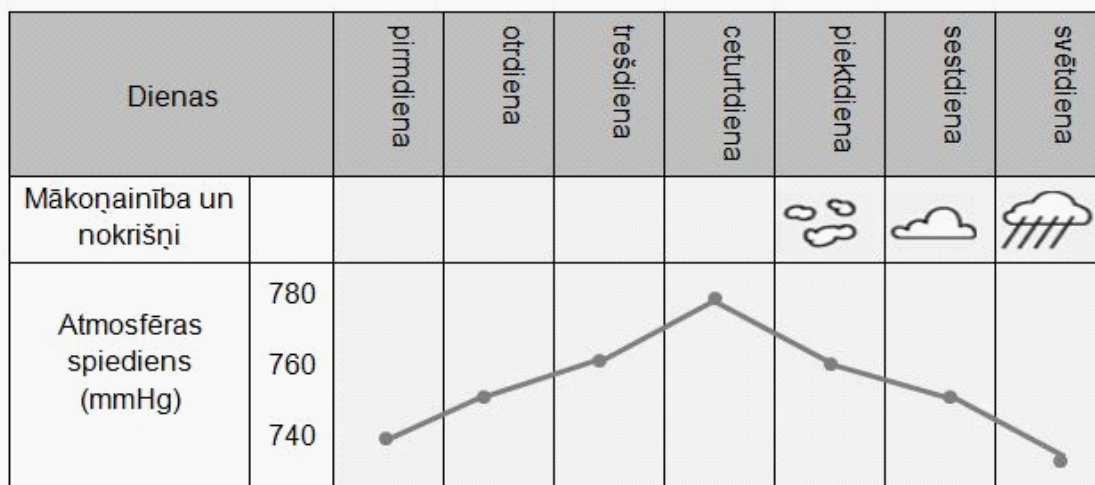
3. uzdevums (1 punkts).

Marta nomainīja pulksteņa baterijas. Kāpēc izlietotās baterijas ir jānodod savākšanas punktos?

3. _____

4. uzdevums (1 punkts).

Georgs izvirzīja pieņēmumu, ka, pazeminoties atmosfēras spiedienam, ir gaidāmi nokrišņi. Lai pārbaudītu pieņēmumu, viņš vienu nedēļu novēroja laikapstākļus un apkopoja tabulā barometra rādījumus.

Izpēti tabulu un uzraksti secinājumu Georga pētījumam!

4. _____

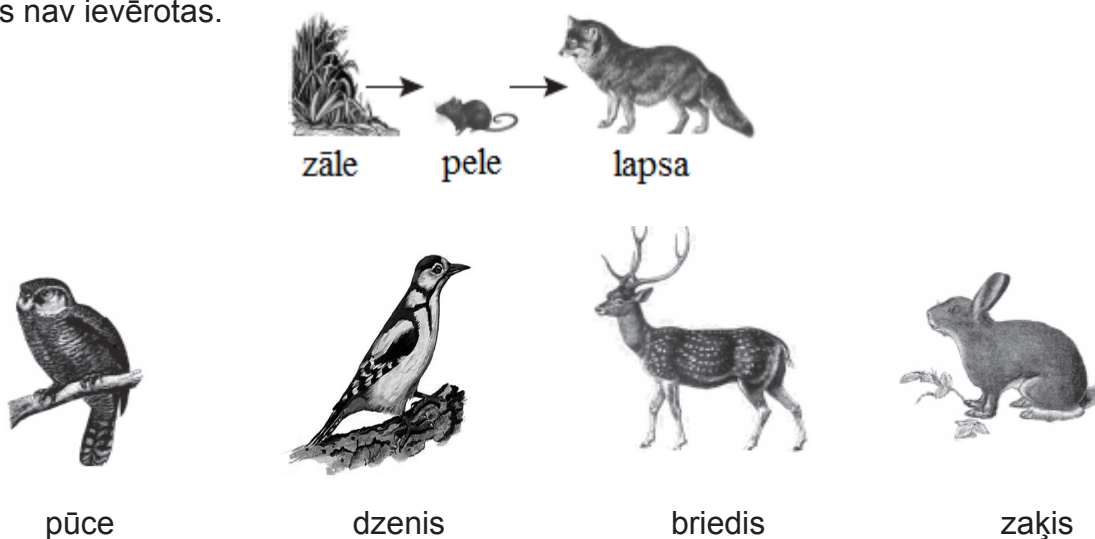
5. uzdevums (1 punkts).

Gaisa temperatūra pilsētā ir +29 °C un debesis – daļēji apmākušās. Laika ziņās informē, ka gaisa spiediens un temperatūra dienas laikā strauji pazemināsies. Kāda dabas parādība varētu būt novērojama?

5. _____

6. uzdevums (1 punkts).

Attēlā redzama vienkārša barības ķēde ekosistēmā. Dzīvnieku lielumu proporcijas attēlos nav ievērotas.

Ar kuru no attēlos redzamajiem dzīvniekiem dotajā barības ķēdē var aizstāt peli?

6. _____

7. uzdevums (1 punkts).

Uzraksti divu organismu nosaukumus, lai veidotos barības ķēde!

briedis

7. _____

8. uzdevums (1 punkts).

Uzraksti, kuras dzīvas būtnes nodrošina nokritušo ābolu pūšanu!

8. _____

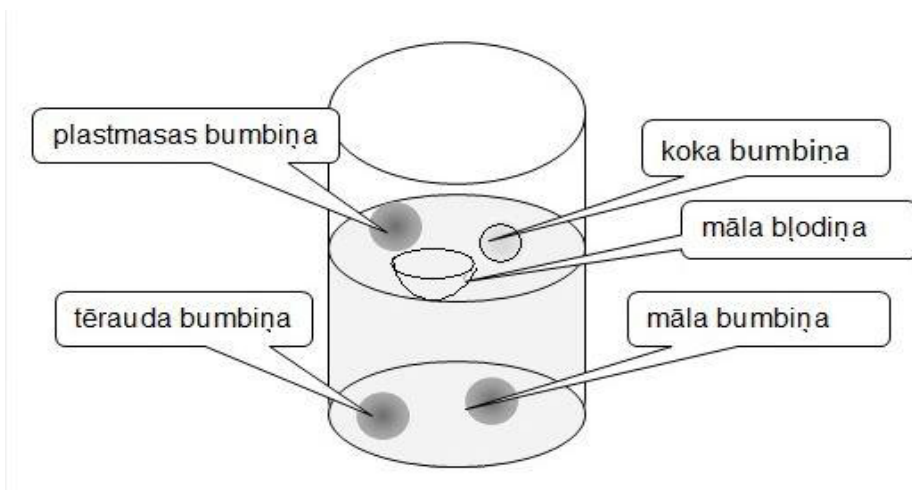
9. uzdevums (1 punkts).

Diāna veica eksperimentu par ūdens patēriņu. Viņa mērīja ūdens tilpumu, kas iztek pa neaizgrieztu krānu roku mazgāšanas laikā. Eksperimentu atkārtoja 7 dienas. Kāpēc Diāna atkārtoja eksperimentu vairākas reizes?

9. _____

10. uzdevums (2 punkti).

Skolēni veica eksperimentu, lai salīdzinātu dažādus materiālus un to izmantošanas iespējas. Viņi ielika glāzē ar ūdeni dažādus priekšmetus, kas bija izgatavoti no māla, plastmasas, koka un tērauda. Attēlā redzami eksperimenta rezultāti.

1. Kāpēc plastmasas un koka bumbiņas nenogrīma, bet tērauda un māla – nogrīma?

10.1. _____

2. Māla bļodiņai un bumbiņai ir vienāda masa. Kas nosaka to, ka no šī materiāla var izgatavot peldošu priekšmetu?

10.2. _____

A forma

B izmērs

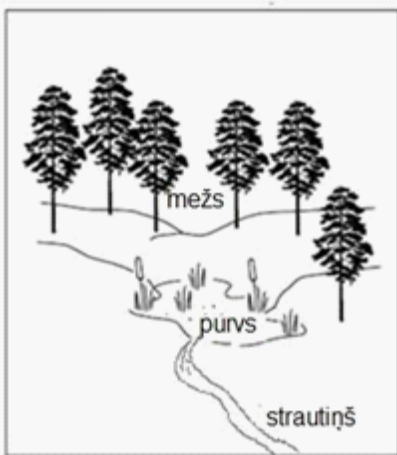
C blīvums

D masa

Kopā par 10. uzd.: _____

11. uzdevums (1 punkts).

Attēlā ir redzamas vairākas ekosistēmas.

Kādas izmaiņas ekosistēmās varēs novērot, uz strautiņa ierīkojot dambi?

11. _____

12. uzdevums (5 punkti).

Dotas tīras vielas un maisījumi:

sāls, soda, cieta, medus, sālsūdens, galda etiķis, sudrabs, tauki, ūdens, māls, grants, dzelzs skaidiņas.

Izpildi uzdevumus, izmantojot doto informāciju!

1. Uzraksti vienu tīru vielu, kura ar ūdeni veidos neviendabīgu maisījumu! _____

12.1. _____

2. Ar kuru no dotajām vielām ir sajauktas smalkas dzelzs skaidiņas, lai iegūto maisījumu varētu atdalīt nostādinot? _____

3. Kas ir šķīdinātājs 15% sāls šķīdumā ūdenī? _____

12.2. _____

4. Cik gramu ūdens jāņem, lai pagatavotu 100 g 10% sodas šķīdumu? _____

12.3. _____

5. Kā rīkoties, ja, gatavojot šķīdumu, uz ādas nonāk kodīga viela? _____

12.4. _____

12.5. _____

Kopā par
12. uzd.:

**IESKAITE DABASZINĪBĀS
6. KLASEI**

 2012. gada 17. maijā
DARBA VĒRTĒTĀJA LAPA

Uzdevuma numurs	Kritēriji	Punktu kopskaits	Standarta prasība	Izziņas līmenis		
1.	Katrs pareizi atbildēts jautājums vērtējams ar 1 punktu.	10	11.93.	II		
	1. Zina, kā virknē jāsaslēdz spuldze, slēdzis un baterija, – 1 punkts.					
	2. Atpazīst atjaunojamus un neatjaunojamus enerģijas avotus – 1 punkts.				11.88.	I
	3. Izprot augu nozīmi augsnes erozijas samazināšanā – 1 punkts.				11.14.	II
	4. Zina dzīvības uzturēšanas nosacījumus – 1 punkts.				11.2.	I
	5. Plāno vienkāršu eksperimentu par augu augšanu – 1 punkts.				10.6.	I
	6. Grupē vielas – 1 punkts.				11.76.	II
	7. Analizē datus par berzes spēku un izdara secinājumus – 1 punkts.				10.19.	III
	8. Izskaidro iegūtos datus, pamatojoties uz zināšanām par gravitāciju, – 1 punkts.				10.17. 11.90.	III
	9. Plāno vienkāršu eksperimentu ticamu datu ieguvei, pamatojoties uz zināšanām par spēkiem, – 1 punkts.				10.3. 10.6.	II
10. Izprot spēku ietekmi uz ķermeņa kustību – 1 punkts.	11.90.	II				
2.	Atpazīst jēdzienus.	5	11.1. 11.28. 11.82.	I		
	Katrs pareizi atpazīts jēdziens – 1 punkts.					
3.	Izprot bateriju kā atkritumu šķirošanas nepieciešamību – 1 punkts.	1	12.4.	II		
4.	Izdara secinājumus, pamatojoties uz datiem par laikapstākļu komponentiem un zināšanām par laikapstākļu veidošanās sakarībām, – 1 punkts.	1	11.19. 11.49. 10.52.	III		
5.	Izprot sakarību starp gaisa temperatūru, spiedienu un nokrišņu veidošanos – 1 punkts.	1	11.49. 11.51.	III		
6.	Izprot dzīvnieku vietu ekosistēmā – 1 punkts.	1	11.26.	II		
7.	Veido barības ķēdi, pamatojoties uz zināšanām par augu nozīmi dabā, – 1 punkts.	1	11.26.	II		
8.	Zina mikroorganismu nozīmi mirušo organismu noārdīšanā – 1 punkts.	1	11.25.	I		
9.	Izprot eksperimenta plānošanu ticamu datu ieguvei – 1 punkts.	1	10.6.	II		
10.	Salīdzina iegūtos rezultātus par materiālu īpašībām – 1 punkts.	2	10.15. 11.64.	II		
	Izvērtē eksperimenta rezultātus par materiālu īpašībām un izdara secinājumu – 1 punkts.				11.72.	III

11.	Novērtē informāciju un izdara secinājumus par pārmaiņām ekosistēmā – 1 punkts.	1	11.27.	III
12.	Atšķir tīras vielas no maisījumiem – 1 punkts.	5	11.76.	II
	Izvēlas maisījuma sastāvdaļas piemērotam atdalīšanas paņēmienam – 1 punkts.		11.74. 11.77.	II
	Atšķir šķīduma sastāvdaļas konkrētā šķīdumā – 1 punkts.		11.78.	II
	Aprēķina nepieciešamo šķīdinātāja masu atbilstoši dotajai koncentrācijai – 1 punkts.		11.80. 11.81.	II
	Zina, kā rīkoties, ja kodīga viela nokļūst uz ādas, – 1 punkts.		12.3.	I